

CUMHURİYET SENATOSU

TUTANAK DERGİSİ

107 nci Birleşim

25 . 8 . 1971 Çarşamba

İçindekiler

	<i>Sayfa</i>		<i>Sayfa</i>
1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	784	31 Ağustos 1971 günlerinde çalışmalarına	
2. — YOKLAMA	784	ara vermesi hakkındaki A. P., C. H. P.,	
3. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	784	M. G. P. si ve M. B. G. Başkan ve başkan-	
1. — Cumhuriyet Senatosunun 26 ve		vekilleri imzasiyle verilen önerge.	784:785

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Yapılan iki oturumda da çoğunluk sağlanamadığından 25 Ağustos 1971 Çarşamba günü saat 15,00 te toplanmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Hayri Mumcuoğlu

Kâtip
Niğde
Kudret Bayhan

Kâtip
Mardin
Abdülkerim Saraçoğlu

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Tekin Arıburun

KÂTİPLER : Kudret Bayhan (Niğde), Abdülkerim Saraçoğlu (Mardin)

BAŞKAN — 107 nci Birleşimi açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

3. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Cumhuriyet Senatosunun 26 ve 31 Ağustos 1971 günlerinde çalışmalarına ara vermesi hakkındaki A. P., C. H. P., M. G. P. si ve M. B. G. Başkan ve başkanvekilleri imzasıyla verilen önerge.

BAŞKAN — Bir önerge var, okutuyorum efendim.

Yüksek Başkanlığa

Gündemimizde acele çıkarılması lâzımgelen bir mevzu kalmamıştır. 26 ve 31 Ağustos 1971 günlerinde çalışmaya ara verilmesini arz ve teklif ederiz.

A. P. Grup Başkanı C. H. P. Grup Başkanı
Ahmet Nusret Tuna Hıfzı Oğuz Bekata
Millî Güven Partisi Grup Millî Birlik Grup
Başkanvekili Başkanvekili
İbrahim Etem Karakapıcı Mucip Ataklı

SALİM HAZERDAĞLI (Elâzığ) — Önergenin aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Önergenin aleyhinde, buyurun efendim.

SALİM HAZERDAĞLI (Elâzığ) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; önergenin aleyhinde konuşmak için söz aldım. Ama, asıl maksadım, önergede yer almış bulunan «acele çıkarılması gereken kanunlar bulunmadığı» konusuna işaret etmek olacaktır. O da; bu oturuma mahsus.

Muhterem arkadaşlarım; grupların önceden taktir vermeleri ve önceden bunun okunması sebebini biliyorum. Ancak, birçok arkadaşlarımızın önemini henüz lâyık olduğu kadar kavrayamadıkları bir kanun tasarısı var bugün gündemimizde. Afet bölgesinde çalışan memurlara ödeme yapılmasına dair olan kanun tasarısı gündemin 10 ncu maddesindedir. Görüşülecektir. Ancak, bu kanun tasarısı çıkmadan önce veya ekseriyet bulunmadığı takdirde Senatamız ara vermeye giderse, ara vermeden sonra Anayasa tadillerini görüşmesi, ondan sonra tatile

girmesi neticesi bu kanun tasarısı Kasım ayında Senatomuza gelir, Kasım ayında da grupların seçilmesi şu bu derken ancak yılbaşında bu kanun tasarısının kesinleşmesi mümkün olacaktır.

Bu takdirde âfet üzerine tuz - biber eken ikinci bir acı meydana gelmiş olacaktır.

Muhterem arkadaşlarım;

Ben bu tavrın aleyhindeyim ama, ara verilmesin diye değil. Bu kanun tasarısı çıkmak ve kesinleşmek şartı ile... Bu kanun tasarısı bugün de çıkmadığı takdirde aylardan beri, geceli gündüzlü âfet bölgesinde çalışan memurlar Personel Kanunu gereğince bir kuruluş yan ödeme almadan, tazminat almadan, mahrumiyet zammı almadan çalışan memurların çalışmaları mümkün olamayacaktır. Ve âfet bölgesindeki işlerin de yürümesi mümkün olmayacaktır. Bu tasarının bugün çıkması şartıyla bu tavrı toplantının en sonuna bırakılmasını, o zaman oylanmasını istirham ediyorum. Saygılarımla.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Hazerdağlı.

Sayın arkadaşlarım, ayın 1 nci Çarşamba, 2 nci Perşembe; karar alırsak eğer 3 ncü Cuma günü de çalışmamız mümkün. Bütün tasarıları, elimizdeki mevcutlarla birlikte, çıkarmamız mümkün olacaktır. Fakat, halihazırda birçok arkadaşlarımız izinli bulunmuş olmalarına rağmen rica ettik, telefon ettik, haber gönderdik getirttik. Bugünlerde zannediyorum ki bir, iki gün bir ara vermeye ihtiyacımız olacak. Çünkü Anayasa geldiği andan itibaren, ayın 1 inden itibaren burda olmamız lâzımgeliyor. Ondan sonra gayet sıkı bir çalışmaya gireceğiz ve çok kısa zaman zarfında hem gelmiş olan işleri-

mizi bitireceğiz, hem de Anayasa değişiklikleri üzerinde konuşup onu zamanında bitirmeye çalışacağız.

Onun için acele olarak bizim bugün dahi toplantımızın devamını ihtiyaç gösterecek bir şey olmadığı kanaatindeyim. Sayın Hazerdağlı'nın hakkı vardır. Ayın 1 inde, 2 sinde mevcut ve gelecek işleri yetiştireceğiz.

İSKENDER CENAP EGE (Aydın) — Sayın Başkan, Sayın Hazerdağlı'nın ifade ettiği kanun tasarısı 3 maddelikdir, yarım saatte görüşülebilir, eğer tensip buyursanız.

BAŞKAN — Ondan evvel sayın arkadaşlarım, öncelik ve ivedilik verilmiş olan bir, açık oylaması yapılması lâzımgelen etti iki; ondan sonra üç tane gündem dışı konuşma.

Sayın arkadaşlarım; biliyorsunuz, birkaç arkadaşımız burdan ayrılır ayrılmaz çoğunluğumuz kalmıyacaktır. Onun için bu önergeyi okutuyorum, sayın arkadaşlarım.

NURETTİN AKYURT (Malatya) — Bir daha okutun Sayın Başkan.

BAŞKAN — Bir daha okutuyorum efendim. (Önerge okundu.)

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

1 Eylül 1971 Çarşamba günü saat 15,00 te Birleşik Toplantı yapılacaktır. Sayın arkadaşlarımızın bilgilerine arz ederim.

Şimdi kabul buyurduğunuz önerge gereğince 1 Eylül 1971 Çarşamba günü yapılacak Birleşik Toplantıdan sonra içtima etmek üzere Birleşime ara veriyorum.

Kapanma saati : 15,16

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

107 NCİ BİRLEŞİM

25 . 8 . 1971 Çarşamba

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Anayasa Mahkemesine bir yedek üye seçimi.
2. — Yüksek Hâkimler Kuruluna bir asıl üye seçimi.
3. — Yüksek Hâkimler Kuruluna bir yedek üye seçimi.

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

× 1. — Esnaf ve sanatkârlar ve diğer bağımsız çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Mali ve İktisadi İşler, Anayasa ve Adalet, Sosyal İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarından 4 er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 1/490; Cumhuriyet Senatosu 1/1264) (S. Sayısı : 1654) (Dağıtım tarihi : 18.8.1971) (Bitiş tarihi : 10.11.1971)

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Anayasa Mahkemesince iptal edilen Belediye Gelirler Kanununun bazı hükümlerine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/554)
2. — Cumhuriyet Senatosu Kırşehir Üyesi Halil Özmen'in, ceza evleri gardiyanlarının günlük yaşantılarına dair, Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/527)
3. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Yusuf Ziya Ayrım'ın, Kars ili köylerinin su sıkıntısına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/562)
4. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun Tütün ve Tütün Tekeli Kanununa dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/564)

5. — Cumhuriyet Senatosu İçel Üyesi Lûtfi Bilgen'in, Akdeniz Gübre Sanayiine dair Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/566)

6. — Cumhuriyet Senatosu Tekirdağ Üyesi Cemal Tarlan'ın, Diyanet İşleri ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/568)

7. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun, bir Fransız gazetecisinin Türkiye'ye çağrılmasına dair Başbakanından sözlü sorusu. (6/569)

8. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin 28 . 2 . 1971 tarih ve 1376 sayılı Bütçe Kanununun 16 ncı maddesine dair Başbakanından sözlü sorusu (6/570)

9. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Haydar Tunçkanat'ın, Etibankın özel şahıslardan devraldığı maden sahalarına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/571)

10. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Haydar Tunçkanat'ın, kömür satışına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/572)

11. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Yunanistan'da bulunan Türk azınlığı ile Türkiye'de bulunan Rum azınlığına dair Millî Eğitim ve Dışişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/567)

12. — Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi Hüseyin Öztürk'ün, öğretmen sorunlarına dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/573)

13. — Cumhuriyet Senatosu Tekirdağ Üyesi Cemal Tarlan'ın, ayçiçeği istihsaline dair Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/574)

14. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Nejat Sarıhalı'nın, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası aracılığı ile verilen kredilere dair Başbakanından sözlü sorusu (6/575)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TUZUK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ile İstanbul Üyesi Halûk Berkol'un TRT Ankara Televizyonuna dair Senato Araştırması istiyen önergesi (10/34)

2. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, son beş yıl içinde açılan ve kullanılan kredilerin ekonomik ve sosyal kalkınmadaki katkı ve etkilerine dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/42)

3. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, bölgelerarasında artan farklılık ve bölgesel plâna gitme zorunluğu olup olmadığı hususlarında Senato araştırması istiyen önergesi (10/43)

4. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Haydar Tunçkanat ve Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 19 . 6 . 1967 tarihli ve 29 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2143 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Cumhuriyet Senatosu 4/77) (S. Sayısı : 1120 ye 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971) (Millî Savunma Bakanlığı ile ilgilidir)

5. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5894 sayılı kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/81) (S. Sayısı : 1574) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971) (Millî Savunma Bakanlığı ile ilgilidir)

6. — Kırklareli eski Milletvekili M. Orhan Türkkan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 7 . 1967 tarihli ve 38 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2942 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/80) (S. Sayısı : 1575) (Dağıtma ta-

rihi : 4 . 6 . 1971) (Millî Savunma Bakanlığı ile ilgilidir)

7. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Demokratik Cumhuriyet düzenini yok etmek amacını güdenlerin adalete teslimi hususunda Senato Araştırması istiyen önergesi. (10/45)

8. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Kadri Kaplan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/991) (S. Sayısı : 1582) (Dağıtma tarihi : 14 . 6 . 1971)

9. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Ahmet Yıldız'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/986) (S. Sayısı : 1639) (D. Tarihi : 26 . 7 . 1971)

10. — Üste fiilen taarruz suçundan hükümlü 1946 doğumlu Şevketoğlu Aykut Alpergün hakkında Af kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi: 1/375; C. Senatosu: 1/1261) (S. Sayısı : 1655) (D. Tarihi : 20.8.1971) (Ret) (Bitiş tarihi : 2.11.1971)

× 11. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/552; Cumhuriyet Senatosu 2/339) (S. Sayısı : 1658) (Dağıtma tarihi : 23 . 8 . 1971)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — Hüseyin Sesli hakkındaki ölüm cezasının yerine getirilmesine dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporları (M. Meclis: 3/159; C. Senatosu 2/320) (S. Sayısı : 1596 ya ek) (Dağıtma tarihi : 17.7.1971) (Bitiş tarihi : 7.9.1971)

× 2. — Çocuklara karşı Nafaka mükellefiyetine uygulanacak Kanuna dair sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki

Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları. (Millet Meclisi 1/380; Cumhuriyet Senatosu 1/1229) (S. Sayısı : 1627) (Dağıtma tarihi : 22.7.1971) (Bitiş tarihi : 16.9.1971)

× 3. — Hukukî veya Ticari mevzularda Adli ve Mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları. (Millet Meclisi 1/383; Cumhuriyet Senatosu 1/1235) (S. Sayısı : 1628) (Dağıtma tarihi : 22.7.1971) (Bitiş tarihi : 16.9.1971)

× 4. — Türkiye ile İngiltere arasındaki 28 Kasım 1931 tarihli Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Swaziland Krallığına teşmiline dair (4 Eylül 1970 ve 29 Ocak 1971) tarihli Notaların teatisi ile yapılan Andlaşmanın onaylanmasının uygun olduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları. (Millet Meclisi 1433; Cumhuriyet Senatosu 1/1233) (S. Sayısı : 1629) (Dağıtma tarihi : 22.7.1971) (Bitiş tarihi : 16.9.1971)

× 5. — Bâzi ölümlerin tesbitine ait sözleşmenin onaylanmasının uygun olduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonları raporları. (Millet Meclisi 1/379; Cumhuriyet Senatosu 1/1230; (S. Sayısı : 1630) (Dağıtma tarihi : 22.7.1971) (Bitiş tarihi : 16.9.1971)

× 6. — 6375 sayılı Kanunla onaylanan Kuzey Atlantik Andlaşmasına Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşmenin VIII nci maddesinin 2 nci fıkrasının (F) bendine Ek Kararın tadiline dair Kuzey Atlantik Konseyi Kararının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının Millet

Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/109; Cumhuriyet Senatosu 1/1231) (S. Sayısı : 1643) (Dağıtma tarihi : 28.7.1971) (Bitiş tarihi : 16.9.1971)

7. — İstanbul Boğaz Köprüsü ve çevre yolu projesi sahasındaki geçekonduların tasfiyesi hakkında kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu ile Mali ve İktisadi İşler, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân ve Bütçe ve Plân komisyonlarından 5 er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporları (Millet Meclisi : 2/385; Cumhuriyet Senatosu : 2/323) (S. Sayısı 1610 a ek) (Dağıtma tarihi : 10.8.1971) (Bitiş tarihi : 7.9.1971)

8. — Tedbirsizlik, dikkatsizlik neticesi ölüm sebebiyet vermektен hükümlü 1933 doğumlu Mehmet Saitoğlu İbrahim Recep Ayışık hakkında Af kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (Millet Meclisi : 1/369; Cumhuriyet Senatosu : 1/1260) (S. Sayısı : 1653) (Dağıtma tarihi 18.8.1971) (Bitiş tarihi : 2.11.1971)

9. — Âfet bölgelerinde çalıştırılacak personele yapılacak ödemeler hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân ve Bütçe ve Plân komisyonlarından 5 er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu (M. Meclisi 1/488; C. Senatosu 1/1262) (S. Sayısı : 1656) (Dağıtma tarihi : 19.8.1971) (Bitiş tarihi : 31.9.1971)

10. — Asayişe müessir bâzi fiillerin önlenmesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve İçişleri komisyonlarından 5 er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 1/80; Cumhuriyet Senatosu 1/1263) (S. Sayısı : 1659) (Dağıtma tarihi : 23.8.1971) (Bitiş tarihi : 9.11.1971)

